

سبهران

دوشنبه ۲۹ دی ۱۳۹۹

۲۸۰۵

خبرنامه روزانه سندیکای صنعت برق ایران

شماره ۳ نشریه سبهران منتشر شد

- آیین نامه اجرایی قانون اقدام راهبردی برای لغو تحریم ها تصویب شد ۳
- دوره آموزشی جامع ثبت سفارش، ارز نیمایی و اظهار از راه دور در گمرک ۳
- ناپایداری در سرمایه گذاری، میوه نوسانات سیاست گذاری است ۴
- رقبای منطقه‌ای، بزرگترین برنده قرار گرفتن ایران در لیست سیاه FATF ۵
- حفظ فرصت صادرات به ارمنستان با حذف نقاط ضعف و تدوین استراتژی ۶
- امارات به فکر صادرات هیدروژن به جای نفت افتاد ۷
- ریزش بیتکوین ادامه یافت ۷
- اتاق تسویه پایاپای؛ راهکار بی اثر کردن تحریم ها ۸
- «انقلاب پایداری»؛ تحول عصر جدید بعد از انقلاب دیجیتال ۹

دوگانه‌های اقتصاد برق در بودجه ۱۴۰۰

در سال‌های گذشته دولت با استناد به این قانون، درآمدهای حاصل از فروش برق و نحوه هزینه‌کرد آن را در تبصره ۱۴ لایحه بودجه ارائه می‌کرد، این درحالی است که در لایحه بودجه ۱۴۰۰، بدون توضیحی این بخش را از جدول تبصره ۱۴ حذف کرده‌است. این اصلاح لایحه بودجه را که تغییر مهمی در اقتصاد صنعت برق است را می‌توان از ابعاد مختلفی بررسی کرد که در اینجا به برخی از آنها پرداخته می‌شود:

الف) تفکیک «مالیه عمومی» و «مالی شرکتی»

همان‌طور که می‌دانیم عملیات تولید، انتقال و توزیع برق توسط مجموعه‌ای از شرکت‌های دولتی (شرکت‌های مادر تخصصی برق حرارتی، توانیر، برق‌های منطقه‌ای)، شرکت‌های شبه‌دولتی (شرکت‌های توزیع نیروی برق) و شرکت‌های خصوصی (مالک نیروگاه‌های بخش خصوصی

علیرضا اسدی
معاون پژوهش و برنامه‌ریزی
سندیکای صنعت برق ایران

مطابق با ماده ۳۹ قانون برنامه پنج ساله ششم توسعه، دولت موظف است در بودجه سنواتی، طی جدول جداگانه‌ای درآمدهای حاصل از اجرای قانون هدفمندی را ارائه و مصارف آن را پیشنهاد نماید.

و غیردولتی) انجام می‌شود که فارغ از نوع مالکیت یا سهامداری آنها، از نظر مالی مطابق قانون تجارت و قانون محاسبات عمومی اداره می‌شوند، به این معنا که جریان مالی آنها در قالب صورت‌های مالی در اختیار مجامع عمومی آنها قرار گرفته و با تصویب بودجه شرکت توسط مجمع، نحوه کسب درآمد و هزینه‌شان مشخص می‌شوند. از این منظر جریان مالی اقتصاد برق، مستقل از فرآیند بودجه عمومی دولت است که نحوه کسب درآمدهای دولت به عنوان دستگاه‌های اجرایی حاکمیتی را مشخص می‌کند و فرآیند تصویب آن در دو مرحله اجرایی (تنظیم لایحه توسط دستگاه‌های دولتی) و قانون‌گذاری (تصویب توسط نمایندگان مجلس شورای اسلامی) انجام می‌شود. از آنجا که کنترل نمایندگان مجلس شورای اسلامی روی بودجه عمومی مستقیم و روی بودجه شرکتی غیرمستقیم است، می‌توان گفت نظارت مجلس روی اقتصاد صنعت برق، غیرمستقیم خواهد بود. این در حالی است که در بودجه سنواتی سال‌های گذشته مرز بین بودجه عمومی و بودجه شرکتی در تبصره ۱۴ برداشته شده بود و درآمدها و هزینه‌های شرکت‌های دولتی تابعه وزارت نیرو، بصورت بودجه عمومی طرح و تصویب می‌شد که با اصول مالی قانون تجارت مبنی بر اختیار مجمع عمومی در تصویب اسناد مالی شرکت‌ها تعارض داشته است. بنابراین با این استدلال، حذف بخش برق از جدول تبصره ۱۴ را می‌توان تفکیک «مالیه عمومی» به معنای مدیریت منابع دولتی

که از محل عواید حاصل از مالکیت منابع طبیعی، درآمد حاصل از مالیات و عوارض و سایر است با «مالی شرکتی» که مدیریت درآمدها و هزینه‌های شرکتی است، در نظر گرفت که در چهارچوب اصول حکمرانی، سیاست درستی محسوب می‌شود.

ب) «بنگاه‌داری» و «تنظیم‌گری» برق

یکی از ویژگی‌های تبصره ۱۴ قوانین بودجه سال‌های گذشته، ارائه اطلاعات واضح و شفاف در خصوص اقتصاد برق و میزان قیمت تمام‌شده و قیمت فروش آن بوده است که با حذف این بخش، عملاً اطلاعات اقتصاد برق نیز از عرصه عمومی و نمایندگان مردم پنهان خواهد ماند. این مساله در وضعیت کنونی ساختار نهادی صنعت برق که فاقد اهمیت فوق‌العاده‌ای دارد، چرا که وزارت نیرو هم عرضه انحصاری برق را از طریق کنترل شرکت‌های تابعه به عنوان بنگاه‌های اقتصادی در اختیار دارد (وزارت نیرو در مقام بنگاه‌داری) و هم متولی قیمت‌گذاری است (وزارت نیرو در مقام تنظیم‌گری و رگولاتوری)، یعنی عرضه‌کننده انحصاری برق، کنترل بازار را نیز در اختیار دارد که منجر به تعارض منافع و نقش‌های حاکمیتی و بنگاه‌داری وزارت نیرو می‌شود. این مساله موجب شده است گردش اطلاعات اقتصاد برق مختل شود و از نظارت بخش‌های دیگر به عنوان مصرف‌کننده برق (بخش صنعتی، کشاورزی و خانگی) خارج شود؛ در نتیجه فرآیند قیمت‌گذاری و تخصیص منابع از منظر کل (مجموع رفاه تولیدکننده

و مصرف‌کننده) بهینه نشود. به این ترتیب می‌توان گفت جدول تبصره ۱۴ در نبود نظام رگولاتوری برق، مهم‌ترین سندی بوده است که امکان نظارت بخش عمومی یا حاکمیتی را بر قیمت‌گذاری و اقتصاد برق فراهم می‌ساخته است که با حذف آن، این نظارت از میان رفته‌است و جایگزینی نیز برای آن ارائه نشده‌است.

ج) «مالیات» و «یارانه پنهان» برق

یکی از دوگانه‌هایی که در اقتصاد برق در بودجه مطرح است، سیاست‌های مالیاتی و یارانه‌ای پنهانی است که در «شیوه قیمت‌گذاری برق بر اساس الگوی مصرف برق» مستتر است. مدتی است که وزارت نیرو در قالب «طرح برق امید»، قیمت برق را بر اساس الگوی مصرف تغییر داده به نحوی که محاسبه تعرفه برق را برای کم مصرف‌ها، ارزان یا رایگان کرده و در مقابل محاسبه تعرفه برق را برای پرمصرف‌ها گران. این سیاست با این استدلال که دولت باید تخصیص منابع را بهینه سازد و الگوی مصرف را اصلاح کند، انجام می‌شود؛ هرچند که اینجا هم باز موضوع قیمت‌گذاری در چهارچوب «مالی شرکتی» و موضوع اخذ مالیات و بازتوزیع یارانه در قالب «مالیه عمومی» با هم جابه‌جا شده‌اند. در واقع بنگاه‌های دولتی به عنوان یک بنگاه اقتصادی که عملیات تولید و فروش برق را به انجام می‌رسانند، مجاز نیستند که برق را به کسانی که ثروتمندتر هستند (و مصرف بیشتری دارند) گران‌تر از قیمت اقتصادی بفروشند (به نوعی عوارض یا مالیات پنهان

دریافت نمایند)، بلکه «دولت» به نمایندگی از عموم جامعه می‌تواند از مصرف‌کنندگانی که بیشتر مصرف می‌کنند از آن جهت که ثروتمندتر هستند، عوارض یا مالیات بیشتری دریافت کند و آن را از طریق سیاست‌های بازتوزیعی به بخش‌های محروم‌تر جامعه تزریق کند. به عبارت دیگر وزارت نیرو، مالیه عمومی یعنی اخذ وجوه بیشتر (مالیات پنهان) از پرمصرف‌ها و هزینه کرد آنها برای کم مصرف‌ها (یارانه پنهان) - را که امری حاکمیتی است و نیاز به تصویب قانون‌گذار دارد را در چهارچوب مالی شرکتی (به معنای فروش کالا با سیاست تبعیض قیمتی) انجام می‌دهد. این مساله باعث می‌شود مرز میان «بهره‌وری اقتصادی» که نتیجه مکانیزم‌های اقتصادی است با «سیاست‌های بازتوزیعی» که حق نهادهای عمومی و حاکمیتی است و نیاز به مصوبه مجلس شورای اسلامی دارد، خلط شود. در واقع وزارت نیرو موظف است برای اخذ بهای بیشتر از پرمصرف‌ها که نوعی مالیات پنهان محسوب می‌شود و صرف آن برای بخش‌های کم مصرف که نوعی یارانه پنهان است و جزء مالیه عمومی محسوب می‌شود و دخل و تصرف آن نیازمند نظارت نهاد نمایندگی مردم است، در لایحه بودجه به مجلس شورای ارائه کند و به تصویب برساند؛ این درحالی است که در لایحه بودجه ۱۴۰۰، اثری از این موضوع دیده نمی‌شود.

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تهران برگزار می‌کند

دوره آموزشی جامع ثبت سفارش، ارزش‌نیمایی و اظهار از راه دور در گمرک

موسسه آموزش و توسعه منابع انسانی اتاق بازرگانی تهران (آیتک) یک دوره آموزشی با عنوان «دوره جامع ثبت سفارش واردات کالا از طریق سامانه NTSW، خرید و فروش ارزش‌نیمایی و اظهار از راه دور در گمرک (EPL)» در فروردین ۱۴۰۰ برگزار می‌کند.

موسسه آموزش و توسعه منابع انسانی اتاق بازرگانی تهران، برنامه‌ریزی برای تداوم برگزاری دوره‌های آموزشی در سال ۱۴۰۰ را آغاز کرده و با برگزاری دوره آموزشی «جامع ثبت سفارش واردات کالا از طریق سامانه NTSW، خرید و فروش ارزش‌نیمایی و اظهار از راه دور در گمرک (EPL)» به استقبال سال جدید رفته است.

این دوره آموزشی که به مدت ۲۸ ساعت و هم‌زمان به صورت حضوری و آنلاین برگزار می‌شود از ۲۸ فروردین ماه سال ۱۴۰۰ آغاز شده و پس از آن در روزهای شنبه و دوشنبه از ساعت ۱۶ لغایت ۲۰ ادامه می‌یابد.

آشنایی با مراحل گام به گام (نقشه راه) فرآیند واردات قطعی، نحوه ثبت‌نام و دریافت رمز عبور و نام کاربری در سامانه جامع تجارت ایران، نحوه ایجاد و دریافت نقش‌های کاربری مختلف در سامانه جامع تجارت ایران، نحوه جست‌وجو و دریافت شناسه فروشنده خارجی، ایجاد درخواست، پیگیری ثبت سفارش تا صدور آن در سامانه جامع تجارت ایران، آشنایی با فرآیندهای پس از ثبت سفارش،

بیمار خاص است.

لایحه موافقتنامه تشویق و حمایت متقابل از سرمایه‌گذاری بین ایران و نیکاراگوئه

هیات وزیران در ادامه، لایحه موافقتنامه تشویق و حمایت متقابل از سرمایه‌گذاری بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری نیکاراگوئه را به تصویب رساند تا جهت طی تشریفات قانونی به مجلس شورای اسلامی تقدیم گردد.

تحکیم همکاری‌های اقتصادی در جهت تأمین منافع دو دولت، بکارگیری منابع اقتصادی و امکانات بالقوه دو کشور در امر سرمایه‌گذاری و نیز ایجاد و حفظ شرایط مساعد برای سرمایه‌گذاری‌های اتباع طرف‌ها در قلمرو یکدیگر، از جمله اهداف موافقتنامه یاد شده است.

انتقال بخشی از بدهی شرکت واگن پارس به دولت و درج آن در قرارداد واگذاری شرکت یادشده به شرکت مینا

هیات وزیران با هدف تعیین تکلیف بدهی‌های شرکت واگن پارس و تسریع در واگذاری این شرکت به شرکت مینا مصوب کرد بدهی مزبور به صندوق ضمانت صادرات ناشی از لغو قرارداد تولید و صادرات ۲۰۰ دستگاه واگن مسافری به کشور کوبا به میزان ۳٫۰۹۸٫۰۰۰ یورو، از محل ردیف این صندوق در قانون بودجه سال ۱۳۹۹ و با لحاظ افزایش سرمایه دولت در صندوق ضمانت صادرات جبران شود.

اعلام نظر دولت درخصوص تعدادی از طرح‌های نمایندگان مجلس

هیات دولت ضمن اعلام نظر درخصوص تعدادی از طرح‌های نمایندگان مجلس شورای اسلامی، نمایندگان را برای پیگیری طرح‌های مربوط تعیین کرد.

اجرائی مربوط به تکلیف عرضه کنندگان کالاهای سرمایه‌ای به داشتن نمایندگی رسمی و تعمیرگاه مجاز در سطح کشور، توسط سازمان حمایت و با همکاری دستگاه‌های ذی‌ربط، تهیه و پس از تصویب وزیر صنعت، معدن و تجارت ابلاغ می‌گردد.

تصویب آیین‌نامه اجرایی قانون اقدام راهبردی برای لغو تحریم‌ها

در ادامه جلسه، آیین‌نامه اجرایی قانون اقدام راهبردی برای لغو تحریم‌ها و صیانت از منافع ملت ایران، به تصویب هیات وزیران رسید.

اصلاح آیین‌نامه اجرایی انتشار فهرست رسمی دارویی ایران

هیات وزیران با توجه به هزینه بر بودن تأمین و واردات داروهای مورد نیاز بیماران صعب‌العلاج که خارج از فهرست رسمی دارویی کشور قرار دارند و امکان تولید برخی از آنها توسط شرکت‌های دانش‌بنیان داخل کشور وجود دارد، با پیشنهاد وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مبنی بر اصلاح آیین‌نامه اجرایی بند (پ) ماده (۷۲) قانون برنامه ششم توسعه درخصوص انتشار فهرست رسمی دارویی ایران موافقت کرد.

به موجب این اصلاحیه، در مواردی که به تشخیص شورای مرکب از نمایندگان سازمان نظام پزشکی جمهوری اسلامی ایران، معاونت درمان وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، سازمان غذا و دارو، کمیسیون انجمن‌های علمی گروه پزشکی و گروه تخصصی مربوط به کارگروه بررسی و تدوین فهرست دارویی ایران، بیماری، برای درمان حیاتی خود به دارویی خاص نیاز داشته باشد، سازمان غذا و دارو با دریافت مستندات لازم مجاز به صدور مجوز واردات یا تولید آن دارو صرفاً برای دوره درمان آن

در جلسه هیات دولت به ریاست دکتر روحانی؛

آیین‌نامه اجرایی قانون اقدام راهبردی برای لغو تحریم‌ها تصویب شد

هیات وزیران در جلسه روز چهارشنبه به ریاست حجت‌الاسلام والمسلمین دکتر حسن روحانی با اصلاح آیین‌نامه اجرایی قانون حمایت از حقوق مصرف‌کنندگان موافقت کرد.

به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی دولت، در این جلسه که همانند جلسات قبل با رعایت مصوبه ستاد ملی کرونا مبنی بر ممنوعیت تجمع بیش از ۲۰ نفر در وضعیت نارنجی، به دو صورت حضوری و مجازی برگزار گردید، پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی مبنی بر اصلاح آیین‌نامه اجرایی قانون حمایت از حقوق مصرف‌کنندگان با هدف تسهیل سرمایه‌گذاری در کشور به تصویب رسید.

به موجب این اصلاحیه، دستورالعمل‌ها و ضوابط

نقایص نظام بودجه‌ریزی کشور، مانع ثبات اقتصادی است

رئیس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران گفت: اگر در اندیشه سامان دادن به شرایط معیشتی جامعه هستیم، نقطه آغاز این اقدام و تحقق همه تلاش‌ها، در حمایت از عرصه صادرات است. اقتصادی که بر صادرات رو به رشد متکی باشد، مسیر تعالی را طی خواهد کرد و از برکات آن جامعه نیز منتفع خواهد شد.

غلامحسین شافعی در بیست و پنجمین جلسه هیات نمایندگان اتاق مشهد افزود: امروز مکرر هر سه قوه از معیشت مردم سخن می‌گویند اما توجه داشته باشید که حل مشکلات اقتصادی و معیشتی جامعه در گرو «توسعه اقتصادی» است و این مقوله نیز با «توسعه تولید» در پیوند بوده و رشد و تعالی تولید نیز به «توسعه صادرات» منوط است و تحقق این مؤلفه را هم باید در گرو «حمایت و تشویق صادرکنندگان» بدانیم.

او تاکید کرد: مسئولان نباید فراموش کنند که بار عدم توسعه صادرات کشور، بر دوش معیشت مردم قرار می‌گیرد چراکه این جنس مباحث به‌مثابه حلقه‌های زنجیر در عرصه اقتصاد، به همدیگر پیوند خورده‌اند.

شافعی یادآور شد: بارها تاکید کرده‌ایم که تجارت خارجی و امنیت نیز رابطه‌ای مستقیم دارند. کشورهایی که کالا میان مرزهایشان در حال مبادله است یا ظرفیت سرمایه‌گذاری خارجی را فراهم می‌کنند، در عرصه تعاملات سیاسی و بین‌المللی خود نیز بااحتیاط بیشتری عمل کرده و از منافع اقتصادی خود به‌واسطه اختلافات سیاسی چشم نمی‌پوشند.

جای برندسازی در کشور ما، برندکشی رقم می‌خورد

رئیس پارلمان بخش خصوصی در ادامه به موضوع عدم وجود شرکت‌های بزرگ صادراتی، اشاره‌ای داشت و گفت: هر بار فرصت تجاری ارزشمندی ایجاد شد (به‌مثابه گشایش‌هایی که در بازار روسیه فراهم آمد)، این ایراد را مطرح کردند که عدم وجود شرکت‌های بزرگ صادراتی یکی از مشکلات ایران در تجارت با این کشور است اما به‌واقع ناپایداری قوانین، مجالی برای ایجاد چنین ساختارهایی فراهم نکرده و تجار ما مکرر سرمایه خود را به‌واسطه تصمیمات خلق‌الساعه، در خطر می‌بینند.

شافعی ادامه داد: متأسفانه به‌جای برندسازی در کشور ما، برندکشی رقم می‌خورد به‌دفعات دیده‌ایم و شنیده‌ایم که یک فعال اقتصادی، عمر خود را صرف توسعه و حضور در یک بازار بین‌المللی و جلب اعتماد مشتریان خارجی خود نموده اما یک مقررات یا بخشنامه یا دستورالعمل جدید (بی‌توجه به شرایط بخش خصوصی) صادرات کالای او را ممنوع و تجارت وی را نابود کرده است. همین حالا هم نمی‌دانیم اگر امشب سر بر بالین بگذاریم فردا صبح با چه شوک جدیدی مواجه خواهیم شد. در چنین شرایطی، سرمایه‌گذاری لازم برای ایجاد شرکت‌های بزرگ صادراتی و برندسازی در این عرصه، پر ریسک تلقی می‌شود و طبیعتاً افراد سمت‌وسوی آن نمی‌روند.

او تاکید کرد: تا سیاست‌گذاری‌های ما از این جنس بی‌ریزگی رنج می‌برد، ظرفیت تازه و شاخصی در عرصه سرمایه‌گذاری و صادرات شکل نمی‌گیرد.

ضرورت بررسی کارشناسی مشکل هزینه‌های حمل‌ونقل در صادرات

رئیس پارلمان بخش خصوصی، در ادامه با تقدیر از تلاش‌های کمیسیون تجارت اتاق مشهد در پیگیری مشکلات فعالان حوزه تجارت خارجی این استان،

بیان کرد: تاکید ما این است که کمیسیون‌های تخصصی اتاق‌ها بر چند موضوع مشخص تمرکز یافته و در باب آن یک بسته پیشنهادی کارآمد، با اخذ نظر متخصصان آن حوزه، تدوین کنند.

او تصریح کرد: یکی از مشکلات حوزه صادرات با موضوع حمل‌ونقل پیوند خورده است. بحث تأمین واگن صادراتی و هزینه‌های آن، موضوعی است که بارها در جلسات مختلف و با حضور مقامات دستگاه‌های متولی بررسی شده اما راه به‌جایی نبرده است. اگر قرار باشد که بخش خصوصی به موضوع چاره‌جویی و حتی سرمایه‌گذاری برای تأمین این واگن‌ها و یا هر سیستم حمل‌ونقل تجاری دیگر ورود کند، باید برای آن مجموعه‌ای از راهکارهای بررسی و بسته‌ای کارشناسی ارائه شود تا سرمایه‌گذاری‌های مذکور به‌درستی هدایت شده و با دقت انجام بگیرند.

رئیس اتاق ایران در بخشی از سخنان خود، با اشاره به بحث بازگشت ارز، از مصوبه ۱۷۷ شورای سران سه قوه به‌عنوان یک ظرفیت مطلوب برای گره‌گشایی از بعضی مشکلات بخش خصوصی و صادرکنندگان یاد کرد و گفت: البته اختلافاتی بین مصوبه ۱۷۷ شورای سران سه قوه با آخرین بخشنامه بانک مرکزی درباره نحوه بازگشت ارز به چرخه اقتصادی وجود داشت. به همین دلیل، موضوع را در جلسات مشترکی با وزارت صنعت بررسی کردیم و ماحصل سلسله نشست‌های مشترک در این حوزه، پیشنهادات کاربردی برای اصلاح‌گری در این بحث بود.

به عقیده شافعی، توجه وزارت صنعت به پیشنهادات بخش خصوصی قابل توجه است و هماهنگی بانک مرکزی با این وزارتخانه، انتظار گشایش‌های جدید را ایجاد کرده است.

رئیس اتاق ایران در نشست هیات نمایندگان اتاق مشهد

ناپایداری در سرمایه‌گذاری، میوه نوسانات سیاست‌گذاری است

غلامحسین شافعی، رئیس اتاق ایران می‌گوید: مشکلات موجود در حوزه سیاست‌گذاری و بخشنامه‌های غیر کارشناسی و خلق‌الساعه به برندکشی و حذف بازارهای صادراتی منجر می‌شود و چنان ریسک‌های غیرمترقبه و جدید به فعالان اقتصادی وارد می‌کند که فرصتی برای ایجاد ظرفیت تازه در عرصه سرمایه‌گذاری، صادرات و برندسازی ایجاد نمی‌شود.

آرمان»، استاد دانشگاه و کارشناس امور اقتصادی، در گفت‌وگو با خبرنگار اقتصادی ایرنا آن را اشتباه توصیف کرد و گفت: این ادعا نه مبنای علمی دارد و نه مبنای عملی و به همین خاطر نمی‌تواند مورد پذیرش باشد.

وی افزود: افرادی که چنین مدعایی را مطرح می‌کنند، با برجسته ساختن مسئله تحریم‌های ظالمانه آمریکا علیه ایران، تمام مشکلات و محدودیت‌های اقتصادی و نظام بانکداری کشور را به این مسئله مرتبط می‌دانند. اما لازم است به این افراد یادآوری شود که در شرایط فعلی، هزینه تراکنش‌های ایران برای خرید کالا در بازارهای جهانی حدود ۳۵ درصد بیشتر از حالت معمول خود است. دولت و تجار ایرانی برای خرید تمام کالاهایی که از بازارهای جهانی تامین می‌کنند، حتی کالاهایی که در لیست تحریم‌های آمریکا هم قرار ندارند، ناچار هستند از طریق واسطه‌ها و بانک‌های ثالث مبادلات مالی خود را انجام دهند که این موضوع باعث تحمیل این هزینه اضافی بر اقتصاد کشور شده است. حال با این شرایط چگونه این افراد می‌توانند ادعا کنند FATF بر شرایط فعلی اقتصاد ایران بی‌تاثیر است؟

این استاد دانشگاه با سیاسی دانستن علت مخالفت‌ها، توضیح داد: متأسفانه نگاه‌های سیاسی منجر به این شده است که دیدگاه‌های کارشناسی در این موضوع کمتر مورد توجه قرار بگیرد. از سوی دیگر منافع سیاسی برخی رقبای منطقه‌ای، محدود شدن اقتصاد ایران را می‌پسندد.

آرمان با بیان اینکه مجموعه این علل به صورت مستقیم و غیرمستقیم، منجر به شکل‌گیری جبهه‌ای در مخالفت با پیوستن ایران به FATF شده است، گفت: برخی کشورهای منطقه، اکنون

جزو بیست قدرت برتر اقتصادی جهان حضور دارند، این اتفاق در حالی طی دو سه دهه اخیر رخ داده است که ایران نسبت به آنها از جنبه‌های مختلف، ظرفیت بسیار قوی‌تری برای رشد اقتصادی دارد.

وی تصریح کرد: معتقد هستم که در یک دوره هفت تا ۱۰ ساله ایران می‌تواند از اقتصادی با حجم سالانه ۳۰۰ میلیارد دلار به حجم ۲ تریلیون دلار برسد. اما متأسفانه جریان‌هایی که توصیف کردم، مایل به تحقق این موفقیت برای ایران نیستند.

این کارشناس امور اقتصادی ادامه داد: در نتیجه به اعتقاد بنده ترکیب ایجاد شده از فسادهای مالی زودگذر و جریان‌های سیاسی در منطقه باعث شده‌اند تا اقتصاد ایران در پنج دهه گذشته رشد محدودی داشته باشد و امروز با بحران‌ها و معضلات اقتصادی زیادی مانند حاشیه‌نشینی، بیکار و تورم مواجه باشیم.

وی در ادامه با اشاره به مشکلات قرار گرفتن ایران در لیست سیاه سازمان FATF پرداخت و توضیح داد: دولت روسیه در دولت یازدهم متعهد شده بود که خط اعتباری معادل ۵ میلیارد دلار، برای انجام سه پروژه بزرگ و استراتژیک در ایران باز کند. پروژه راه آهن برقی ۲ خطه گرمسار به اینچه برون در مرز ترکمنستان که آسیای میانه را به آب‌های گرم خلیج فارس متصل می‌کرد، ساخت نیروگاه برقی ۱۴۰۰ مگاواتی در بندرعباس که با مشکلات جدی در تولید برق مواجه است و بازسازی نیروگاه‌های فرسوده رامین اهواز و شهید منتظری اصفهان که در گذشته به وسیله دولت شوروی ساخته شده بودند. بنابراین قرار گرفتن نام ایران در لیست سیاه FATF باعث شده که آن‌ها تا به امروز که دولت دوازدهم در آخرین ماه‌های فعالیت خود به سر می‌برد، از انجام این تعهد خود

سرباز زده و با ایران همکاری نکنند. آرمان افزود: دولت چین نیز همین روال را در پیش گرفته است و به بهانه تهدیدهای سازمان FATF علیه نظام بانکداری آن کشور در صورت همکاری با ایران، از اجرای تعهد خود در ساخت بزرگترین کارخانه کاغذسازی جهان در جنوب اهواز سرباز می‌زند. این کارخانه با توان تولید ۴۵۰ هزار تن کاغذ با استفاده از ضایعات نیشکر، می‌توانست ۳۰ درصد از نیاز ایران به کاغذ را برطرف کرده و ارزش افزوده زیادی را نصیب اقتصاد کشور سازد.

این استاد دانشگاه ادامه داد: نباید فراموش کنیم که FATF در اصل، اجرای مقرراتی برای جلوگیری از پولشویی و ایجاد شفافیت در روندهای مالی درون اقتصاد کشورها است. بنابراین بدیهی است که خروج نام ایران از لیست سیاه این سازمان پیش‌زمینه‌ای برای رفع تحریم‌ها خواهد بود. به عبارت دیگر حتی به فرض که آمریکا تمام تحریم‌های خود را علیه ایران بردارد و اتحادیه اروپا هم بخواهد به تمام تعهدات خود در برجام عمل کند، اما اگر نام ایران همچنان در لیست سیاه FATF قرار داشته باشد، امکان هیچ‌گونه تراکنش مالی شفاف میان ایران با سایر شرکای اقتصادی خود نخواهد بود و این یعنی رفع تحریم‌ها نفعی برای اقتصاد ایران نخواهد داشت.

وی اضافه کرد: این در حالی است که پذیرش FATF حتی در همین شرایط تحریمی فعلی هم می‌تواند تأثیرات مثبت محدودی در اقتصاد کشور داشته باشد. چرا که با خروج ایران از لیست سیاه، زمینه انجام بخشی از تراکنش‌های مالی برای ایران فراهم می‌شود، که در پی آن به عنوان مثال امکان بازگشت بخشی از پول‌های بلوکه شده ایران در بانک‌های جهانی فراهم خواهد شد.

در گفت‌وگو با کارشناس اقتصادی مطرح شد:

رقبای منطقه‌ای، بزرگترین برنده قرار گرفتن ایران در لیست سیاه FATF

تهران - ایرنا - تصویب لوایح FATF در مجمع تشخیص مصلحت و خروج از لیست سیاه این نهاد، با مخالفت‌هایی مواجه شده است که کارشناسان هشدار می‌دهند بزرگترین برنده عدم تصویب این لوایح، رقبای منطقه‌ای ایران هستند.

به گزارش روز دوشنبه ایرنا، پس از طرح مجدد لوایح موسوم به FATF در مجمع تشخیص مصلحت نظام که با مجوز رهبر معظم انقلاب صورت گرفت، منتقدان تصویب این لوایح دگرباره بر بی‌تاثیری عضویت ایران در سازمان جهانی در شرایط اقتصادی کشور تأکید دارند. دیدگاهی که «بهمن

حفظ فرصت صادرات به ارمنستان با حذف نقاط ضعف و تدوین استراتژی

معاون توسعه بازارهای صادراتی سازمان توسعه تجارت گفت: با توجه به فرصت پیش آمده برای صادرات کالای ایرانی به ارمنستان، مسئولان دولتی و فعالان اقتصادی با تدوین برنامه دقیق نباید اجازه دهند تا این فرصت صادراتی مانند صادرات به روسیه و قطر از دست برود.

حفظ فرصت صادرات به ارمنستان با حذف نقاط ضعف و تدوین استراتژی

به گزارش خبرنگار اقتصادی خبرگزاری فارس، مجتبی موسویان معاون توسعه بازارهای صادراتی سازمان توسعه تجارت در اوایل ماه جاری طی مکاتبه‌ای با فرهاد نوری معاون توسعه صادرات کالا و خدمات سازمان توسعه تجارت تاکید کرد، طبق اطلاعات واصله از وزارت امور خارجه کشورمان، ارمنستان اعلام کرده به دلیل تحریم‌های ترکیه

قصد دارد، کالاهای ایرانی را جایگزین ۲۲۵۰ قلم کالای وارداتی خود از کشور ترکیه کند و در مرحله بعد مواد اولیه و خام وارداتی خود را از کشورمان تامین کند که این موضوع فرصت بسیار خوبی را برای صادرات شرکت‌های ایرانی فراهم خواهد کرد. معاون توسعه بازارهای صادراتی سازمان توسعه تجارت همچنین به سفر وزیر اقتصاد ارمنستان به تهران در آینده‌ای نزدیک خبر داد و اعلام کرد: با توجه به نزدیک بودن این سفر، شرکت‌های توانمند ایرانی برای صادرات کالاها و تعیین میزان صادرات آن‌ها به ارمنستان مشخص شوند.

به گزارش فارس بعد از آن نیز جلسه میز کشور ارمنستان برگزار شد و در آن جلسه راهکارهای افزایش تبادلات تجاری دو کشور با حضور نمایندگان از وزارت امور خارجه، وزارت نیرو، گمرک جمهوری اسلامی ایران، بانک مرکزی، اتاق بازرگانی مورد بررسی قرار گرفت.

عباس بدخشان طهوری سفیر ایران در ایروان در مورد اهمیت بازار و کشور ارمنستان برای ایران گفت: عضویت ارمنستان در اتحادیه اقتصادی اوراسیا و داشتن تعرفه‌های ترجیحی با برخی کشورهای اروپایی از مولفه‌های مورد تمایز ارمنستان در میان کشورهای همسایه است.

اما نکته قابل توجه آن است که ایران می‌تواند از این فرصت تجاری استفاده کند و یا اینکه این فرصت تجاری را مانند فرصت تجارت به روسیه و قطر از دست می‌دهد.

*** فقدان استراتژی اصلی ترین دلیل عدم موفقیت در بازارهای روسیه و قطر**

هرویک یاری جانین رئیس اتاق ایران و ارمنستان در این باره بیان داشت: ارمنستان فرصتی برای افزایش میزان صادرات کالاهای ایرانی است، اما

استفاده از این فرصت نیازمند برنامه ریزی است. ما در گذشته برای حضور بیشتر در بازار قطر و روسیه فرصت داشتیم، اما در این بازارها موفق عمل نکردیم.

وی افزود: روسیه یک بازار ۱۵۰ میلیون نفری است و عدم استفاده از فرصت‌های این بازار برای تجارت با ایران با بزرگی آن توجیه شده است، غیر از روسیه، فرصت بازار قطر ایجاد شد که بازار بسیار کوچکتر از روسیه بود، اما در این بازار عم عملکرد موفق نداشتیم. در واقع نتوانستیم از فرصت توسعه تجارت نه در یک بازار بزرگ و نه در یک بازار کوچک در همسایگی کشورمان استفاده کنیم.

وی فقدان برنامه و استراتژی در بازارهای روسیه و قطر را اصلی ترین دلیل عدم موفقیت ما عنوان کرد و بیان داشت: اما دلایل دیگری هم مطرح است که از جمله نبود ابزارها و محدودیت مسیرهای دسترسی به این بازارهاست.

براین اساس و با توجه به فرصت پیش آمده برای تجارت بیشتر بین ایران و ارمنستان باید در این راستا با برنامه و استراتژی مشخص و با در نظر گرفتن تمام جوانب و نقاط ضعف و قوت عمل کرد تا این فرصت به دست آمده را مانند فرصت‌های دیگر از دست ندهیم.

*** نقطه ضعف تجارت ایران و ارمنستان ناترازی زیاد تجاری است**

حسین حاجیلو کارشناس دیپلماسی اقتصادی درباره چگونگی استفاده از فرصت صادرات به ارمنستان بعد از اینکه ارمنستان کالاهای ترکیه را تحریم کرد، گفت: اگر نگاهی به تجارت ایران و ارمنستان بیاندازیم، می‌بینیم که تجارت ما با این کشور بسیار نامتوازن است. در سال گذشته حدود ۳۷۰ میلیون دلار صادرات به ارمنستان داشتیم اما

واردات ایران از این کشور فقط ۴۰ میلیون دلار بود یعنی صادرات حدود ۱۰ برابر واردات است.

وی بیان داشت: بنابراین اگر صادرات ما به یک کشور بسیار بیشتر از وارداتمان از آن باشد، تضمینی برای پایداری این تجارت وجود نخواهد داشت. برای پایداری تجارت دو جانبه با یک کشور نباید اختلاف واردات و صادرات زیاد باشد. لذا مهمترین نقطه ضعف تجارت ایران و ارمنستان، ناترازی زیاد تجاری است. برای اینکه تجارت گسترش پیدا کند و پایدار باشد، باید واردات ایران از ارمنستان افزایش پیدا کند.

حاجیلو گفت: باید نیازهای ما و توانمندیهای ارمنستان شناسایی شود و بر این اساس تجارت دوجانبه، برنامه‌ریزی و تقویت شود، به عنوان مثال ارمنستان فلزات گرانبها مانند طلا و همچنین مس و چدن و آلومینیوم و قراضه آهن دارد. اینها مواردی است که می‌توانیم از ارمنستان تامین کنیم. از سوی دیگر به دلیل حذف ترکیه از بازار ارمنستان، باید به فکر نیازهای فوری مصرفی این کشور باشیم، مثلا اقلامی که در فروشگاه‌ها به فروش میرسد مانند مواد غذایی، مواد شوینده و پوشاک.

وی اظهار داشت: تامین فوری حجم بالای کالاهای متنوع مصرفی، کار تجار خرد نیست و همانطور که یک فروشگاه زنجیره‌ای بزرگ ایرانی به ونزوئلا ورود کرد و برای این کشور کالاهای مصرفی را تامین کرد، در ارمنستان هم باید نهادهای مشابه ورود کنند.

این گزارش می‌افزاید: در حال حاضر ارمنستان برای ورود کالاهای ایرانی به کشورش راه را هموار کرده که چگونگی عبور از این مسیر هموار بستگی به سیاستگذار مسئولان و غنیمت شمردن فرصت از سوی فعالان بخش خصوصی دارد.

ورودی به بازار ارزهای دیجیتال در ماه های پایانی سال قبل افزایش کاملا محسوسی داشته است و این مساله بدان معنا خواهد بود که پتانسیل رشد زیادی برای ارزهای دیجیتالی در سال ۲۰۲۱ متصور خواهد بود. بزرگ ترین بانک آمریکایی از احتمال رسیدن ارزش بیتکوین به ۱۴۶ هزار دلار در بلندمدت خبر داده است. در حال حاضر ارزش بازار بیتکوین ۷۱۹ میلیارد دلار برآورد می شود که در صورت تحقق قله پیش بینی شده چپ پی مورگان، این میزان با رشد ۴.۶ برابری به ۲.۷ تریلیون دلار خواهد رسید.

سرگی نظروف- بنیان گذار موسسه چین لینک- گفت: هر چه بیشتر می گذرد اطمینان مردم و معامله گران نسبت به ارزهای دیجیتالی بیشتر می شود و فناوری بلاک چین بیشتر و بیشتر وارد زندگی روزمره می شود. شاید به نظر برخی ها بازار ارزهای دیجیتالی یک تریلیون دلار ارزش نداشته باشد اما واقعیت این است که این بازار پتانسیل رسیدن به ارقام بسیار بالاتری را دارد.

برخی از مقامات مشهور جهان نسبت به رشد بیش از حد بازار این ارزها ابراز نگرانی کرده اند و این احتمال وجود دارد که نظارت ها روی معاملات این چینی بیشتر شود. کریستین لاگارد- رئیس فعلی بانک مرکزی اروپا و رئیس سابق صندوق بین المللی پول- در یکی از تندترین اظهار نظرات در مورد ارزهای دیجیتالی گفته است که بیتکوین به یک ابزار برای فعالیت های مجرمانه مثل پولشویی تبدیل شده است و باید حفره های موجود در فعالیت ارزهای دیجیتالی بسته شود. لاگارد بدون اشاره به جزئیات بیشتر گفت که نمی توان وجود ارتباط بین ارزهای دیجیتالی و فعالیت های مجرمانه را کتمان کرد.

ریزش بیتکوین ادامه یافت بیتکوین در آستانه از دست دادن کانال ۳۶ هزار دلاری قرار گرفت.

به گزارش ایسنا به نقل از سی ان بی سی، ناکامی بیتکوین در فتح کانال ۴۰ هزار دلاری کماکان ادامه دارد و برای دومین روز متوالی بازدهی این ارز منفی باقی ماند.

برخی از معامله گران و کارشناسان معتقدند صعود ارزهای دیجیتالی بیش از حد بوده و هر لحظه امکان ترکیدن حباب قیمتی آن ها وجود دارد. به عقیده این دسته از معامله گران، ارزهای دیجیتالی هنوز وابستگی بسیار زیادی به بیتکوین دارند و اگر این ارز به هر دلیل دچار ریزش سنگین شود، سرنوشت مشابهی برای سایر ارزها رقم خواهد خورد. در حال حاضر ۶۹ درصد کل بازار ارزهای دیجیتالی در اختیار بیتکوین و ۱۳ درصد در اختیار اتریوم است. بیت کوین ۱۲ سال پیش توسط گروه گمنامی از معامله گران بر بستر بلاک چین ایجاد شد و از سال ۲۰۰۹ معاملات اولیه آن شکل گرفت. به گفته بانک جی پی مورگان جریان سرمایه

طبیعی را افزایش داده و قصد دارد به جای نفت، این سوخت پاک را در سراسر دنیا بازاریابی کند. به گزارش خبرگزاری تسنیم به نقل از بلومبرگ، شرکت نفت دولتی ابوظبی با کمک دو صندوق سرمایه حکومتی، این امیرنشین غنی از نفت را به صادرکننده سوخت پاک هیدروژن تبدیل می کند. شرکت نفت ملی ابوظبی با شرکت سرمایه گذاری مبادله و ADQ اتحادی برای تولید هیدروژن از گاز طبیعی و انرژی تجدیدپذیر تشکیل داده تا این سوخت پاک را در سراسر دنیا و در امارات بازاریابی کند.

شرکت انرژی آتی ابوظبی با نام مصدر قراردادی با شرکت انرژی زمینس برای ساخت تاسیسات تولید هیدروژن در شهر مصدر ابوظبی امضا کرده است. برخی کشورهای خاورمیانه که درآمدشان بر پایه نفت استوار است، به دنبال استفاده از هیدروژن به عنوان سوخت هستند. وزیر انرژی عربستان هم اعلام کرده قصد دارد این کشور را که بزرگترین صادر کننده نفت جهان است به بزرگترین صادر کننده هیدروژن تبدیل کند.

اقتصاد ابوظبی امسال ۷,۵ درصد کوچک می شود
ابوظبی هم مانند عربستان گاز طبیعی تولید می کند که می توان از آن برای ساخت هیدروژن استفاده کرد. این امیرنشین همچنین نور شدید خورشید را دارد که می تواند از آن برای تولید هیدروژن سبز استفاده کند. ابوظبی پایتخت بزرگترین امیرنشین امارات است.

شرکت نفت ادنوک هم به طور مستقل هیدروژن تولید خواهد کرد. این شرکت سالانه حدود ۳۰۰ هزار تن هیدروژن برای فعالیت های پالایشی و پتروشیمی خود تولید می کند و قصد دارد تولید خود را به بیش از ۵۰۰ هزار تن برساند.

**امارات به فکر صادرات
هیدروژن به جای نفت افتاد**
شرکت نفت دولتی ابوظبی تولید هیدروژن از گاز

مهر گزارش می‌دهد؛

اتاق تسویه پایاپای؛ راهکار بی‌اثر کردن تحریم‌ها

اتاق تسویه پایاپای یکی از موفق‌ترین تجارب جهانی برای ساماندهی تجارت تهاتری بین کشورها است که با وجود غفلت از آن، همچنان می‌تواند موجب بی‌اثر شدن تحریم‌های بانکی بر تجارت کشور شود.

به گزارش خبرنگار مهر، تحریم بانکی با هدف ایجاد اختلال در تجارت خارجی و کاهش درآمدهای ارزی کشور چند سالی است که به صورت جدی توسط آمریکا دنبال می‌شود. با هوشمند شدن و تکمیل حلقه‌های تحریم توسط آمریکا، راهبرد دور زدن تحریم دیگر کارایی لازم را ندارد و ضروری است به سمت راهبرد بی‌اثر کردن تحریم حرکت کنیم. در این راستا برای حل مشکل صادرات و واردات کشور

کشور است؛ اما لازم است سازوکاری منسجم و شفاف برای ساماندهی این نوع تجارت طراحی شود. بررسی‌های کارشناسی نشان می‌دهد، انجام تجارت تهاتری در فضای بین‌المللی بر پایه ابزار Medium of Exchange Clearing of به معنای اتاق‌های تسویه پایاپای صورت می‌پذیرد. در این مبادلات از ارزهای جهان‌روا برای تسویه مبادلات استفاده نمی‌شود و ملاک تسویه، ارزش‌گذاری کالاها و خدمات مورد معامله و برقراری تعادل قیمتی بین آن‌هاست.

سازوکار عملکرد اتاق تسویه پایاپای

پس از توافق بین حاکمیت‌های دو کشور، نهاد مالی ویژه‌ای توسط هریک از دو کشور تأسیس می‌شود. این نهاد که وظیفه آن تشکیل دو حساب ویژه واریز و برداشت است، عملیات حسابداری و مالی، فرایندهای تجاری و بازرگانی و ارائه خدمات اعتباری اعم از اعتبار اسنادی (LC) بین دو کشور در حوزه تجارت خارجی را به عنوان کارگزار از سوی دولت متبوع خود مدیریت می‌کند. یک اتاق تسویه پایاپای دارای بخش‌هایی از جمله بخش تسویه، بخش تسویه بانکی، بخش مبادلات مالی، بخش مدیریت عملیات است.

برای شکل‌گیری تبادلات در این اتاق‌ها نیاز به در نظر گرفتن حد اعتباری توسط طرفین است. حد اعتباری به این معناست که هر کدام از کشورها میزانی اعتبار را برای بدهکار و بستانکار شدن کشور مقابل نسبت به خود تعیین می‌کنند و هر کدام از آن‌ها به آن میزان می‌توانند نسبت به طرف مقابل تراز تجاری منفی داشته باشند. پس حد اعتباری، مقدار منابع مالی است که هر کشور به شریک تجاری خود اختصاص می‌دهد و در صورت عدم خرید و تسویه مالی، شریک تجاری تا پر شدن

حد اعتباری مبادلات پایاپای را ادامه می‌دهد. در اتاق‌های تسویه پایاپای عملاً یک کار حسابداری در جریان مبادلات انجام می‌شود و بدون نیاز به ارزهای جهان‌روا مبادلات بین کشورها ساماندهی می‌شود.

برای آشنایی با فرآیند تسویه در اتاق تسویه پایاپای به توضیح این فرآیند بین یک فروشنده و خریدار به صورت ساده شده در دو کشور ایران و ترکیه پرداخته‌ایم. این فرآیند به ترتیب زیر است:

۱. در اتاق تسویه پایاپای یک حساب واریز در داخل کشور و حساب برداشت در کشور مقابل افتتاح می‌شود. ارزش‌گذاری کالا و خدمات مبادله شده در این حساب می‌تواند بر مبنای یک ارز جهان‌روا و یا یک دارایی ارزشمند باثبات مانند طلا، دلار و یا نفت خام صورت پذیرد، هر چند تسویه با پول‌های ملی انجام می‌شود.

۲. پس از انجام توافقات بین دو کشور و تشکیل اتاق تسویه پایاپای، یک حساب ریالی در بانک‌های ایرانی و یک حساب در بانک کشور مقابل به پول ملی آن کشور افتتاح می‌شود و مبلغی برای شروع مبادلات به عنوان رسوب در این حساب‌ها قرار می‌گیرد. این مبلغ به منظور راه‌اندازی و روان کردن معاملات در حساب‌ها نگهداری می‌شود. (شکل ۱)

۳. پس از تشکیل اتاق تسویه، خریدار ایرانی قصد خرید کالا از فروشنده ترکیه‌ای را دارد، خریدار ایرانی با دریافت کالا مبلغ معامله را به ریال به حساب اتاق تسویه در ایران واریز می‌کند. با این کار حساب ریالی اتاق در ایران شارژ می‌شود. در این فرآیند کلیه مراحل تسویه حساب‌ها بین طرف‌های تجاری بر اساس اسناد گمرکی در فضای خارج از شبکه بانکی و در عین حال مشابه آن در اتاق تسویه پایاپای اجرا می‌شود. (شکل ۲)

«انقلاب پایداری»؛ تحول عصر جدید بعد از انقلاب دیجیتال

حتی در سالی که پاندمی جهانی کرونا بر آن سایه افکنده بود، انقلاب پایداری بیش از آنچه انتظار می‌رفت سرعت پیدا کرد و حتی طیف گسترده‌تری از مسائل زیست محیطی و اجتماعی را دربر گرفت. از آنجا که مصرف‌کننده‌ها و سرمایه‌گذاران خواستار تغییراتی اساسی در این زمینه هستند، منابع سود از شرکت‌های پیشکسوت بزرگ، به سوی شرکت‌های شورشی تغییر پیدا می‌کند و با اینکه بیشتر شرکت‌های بزرگ وعده داده‌اند تولید کربن خود را به صفر برسانند، مدیران این انقلاب را نادیده می‌گیرند. اشتباه نکنید؛ این یک انقلاب واقعی است.

از آنجا که همه صنایع و تقریباً همه محصولات و بیشتر عادت‌های روزانه ما تحت موشکافی قرار گرفته، هر اسم دیگری جز این، دست کم گرفتن آن است. مثل انقلاب دیجیتال که قبل از این اتفاق افتاد، انقلاب پایداری قرار است همه چیز را تغییر دهد. درست است، مثل انقلاب دیجیتال، خیلی از شرکت‌ها و کشورها به کندی با آن همراه شده‌اند و برای چالشی که به یک بازنگری اساسی نیاز دارد، رویکردی با پیشرفت تدریجی اتخاذ کرده‌اند.

به یاد می‌آورید در اوایل سال‌های ۲۰۰۰ وقتی شرکت‌ها فهمیدند که باید دیجیتالی شوند، توسعه‌دهنده وب استخدام می‌کردند؟ آنها خیلی زود فهمیدند که این واکنش در برابر وظیفه بزرگی که در دست دارند، کاملاً ناکافی است، وظیفه آنها نیاز به تغییر شکل سازمان‌ها، محصولاتشان و کل صنعت بود تا بتوانند از عهده تقاضاها و فرصت‌های اقتصاد دیجیتال برآیند.

امروز اتفاق مشابهی در حال رخ دادن است و مدیران به استخدام کارشناسان پایداری روی آورده‌اند تا این تحول را هدایت کنند. این شروع کار است، اما برای پیش رفتن در این انقلاب قریب‌الوقوع، کافی نیست. این مسوولیت ترسناک است و زمانی برای از دست دادن وجود ندارد. ما مجبوریم اقتصاد جهانی را که بر اصول دسترسی نامحدود به منابع بنا شده متحول کنیم و به برتری مطلق سهام‌داران پایان دهیم.

سرعت بالای برهم زدن نظم موجود

برخی شرکت‌ها سریع‌تر از بقیه این تحول را درک کرده‌اند و مصرف‌کننده‌ها و سرمایه‌گذاران هم به آنها پاداش می‌دهند. به‌عنوان مثال، پورتفوی «برندهای زنده پایدار» شرکت یونیور، با سرعتی دو برابر بیشتر از برندهای دیگر این پورتفو در حال رشد هستند. در حوزه انرژی، حتی قبل از رکود اقتصادی ناشی از کووید-۱۹، سهام آن دسته از شرکت‌های انرژی که کربن کمتری تولید می‌کنند، در مقایسه با شرکت‌های بزرگ نفتی و گازی عملکرد بسیار بهتری را نشان داده بود.

این اختلال‌ها، با سرعتی بیش از آنچه خیلی‌ها انتظار دارند، در حال گسترش هستند. چه کسی می‌توانست تصور کند خودروهای برقی به این سرعت در صنعت خودرو اختلال ایجاد کنند. این

شواهد از برهم خوردن نظم موجود در همه جا دیده می‌شود.

خیلی از مدیران با مشاهده چنین جنبشی، حالا به حمایت از اهداف پایداری روی آورده‌اند، اما نگران هزینه‌های آن هستند. به‌عنوان مثال، در خیلی از بخش‌های صنعتی به دنبال روش‌هایی می‌گردند تا زباله‌های پلاستیکی را به حداقل برسانند، اما جمع‌آوری و بازیافت این زباله‌ها یا جایگزین کردن آنها با مواد دوستدار محیط زیست، هزینه‌بر است. اما اگر می‌خواهند پیش‌تاز باشند، نباید فقط به هزینه‌های کوتاه مدت ناشی از پایداری فکر کنند، بلکه باید منافع بلندمدت را ببینند. درست مثل دیجیتال، پایداری هم منابع سودآوری را به سمت صنایع چندمیلیارد دلاری دیگر تغییر می‌دهد. مثلاً تولید گوشت گیاهی می‌تواند تا پایان این دهه، به یک کسب‌وکار ۱۴۰ میلیارد دلاری تبدیل شود و بازار رفاه و تغذیه خرده‌فروشی تا سال ۲۰۲۵ می‌تواند به ۵۰ میلیارد دلار برسد. با این حال، خیلی از شرکت‌ها هنوز از این فرصت‌های بزرگ در برنامه‌ریزی‌های خود استفاده نمی‌کنند. محصولات مصرفی مرتبط با پایداری حالا شش برابر سریع‌تر از سایر برندها در حال رشد هستند و بر اساس یک نظرسنجی که در سال ۲۰۱۸ انجام شده، ۷۳ درصد مصرف‌کنندگان در کل جهان می‌گویند برای کاهش اثرگذاری بر محیط زیست، حاضرند عادت‌های مصرف خود را تغییر دهند.

اقدامات قاطع

شرکت‌ها باید برای ربودن این فرصت‌ها خود را بازآفرینی کنند. هر تحولی سخت است، اما این یکی سخت‌تر است. یک موسسه تحقیقاتی به این نتیجه رسیده که فقط ۱۲ درصد تلاش‌های شرکت‌ها برای تغییر به موفقیت می‌رسد، اما نرخ موفقیت برای

اقدامات پایداری، حتی پایین‌تر از این است: فقط ۴ درصد. بنابراین، توصیه می‌شود شرکت‌ها برای بالا بردن شانس موفقیت خود اقدامات زیر را انجام دهند:

۱- انتخاب‌های استراتژیک جسورانه داشته باشید. دامنه تغییر گسترده است و بنابراین رهبران باید ذهنیت «برهم زدن نظم موجود» را داشته باشند. همان‌طور که ظهور تکنولوژی‌های مالی نوآورانه، بانک‌ها را مجبور کرد استراتژی‌های خود را تغییر دهند، شرکت‌های مواد غذایی باید خود را با تغییر عادت‌های مشتریان وفق دهند.

۲- محصولات را بازآفرینی کنید. نوآوری پایدار یعنی تولید محصولات جدیدی که می‌توانند با تولید کربن کمتر، ضایعات کمتر و تاکید بر افزایش رفاه تولید شوند. به‌عنوان مثال، یونیور خمیردندان در بسته‌های تجدیدپذیر درست می‌کند.

۳- در فعالیت‌های خود بازنگری کنید. تکنولوژی‌های دیجیتال فعالیت‌ها را در صنایع متحول کرده‌اند و حالا پایداری هم چنین چیزی را نیاز دارد. شرکت‌ها و المارت در تلاش برای شناسایی کارآمدترین کانال‌های توزیع، میزان انتشار گازهای گلخانه‌ای و هزینه‌های تحویل سفارش‌های آنلاین در برابر فروش در فروشگاه‌ها را اندازه گرفته است. آنها به این نتیجه رسیدند که اگر مشتری چند محصول بخواهد، ارسال به خانه مقرون به صرفه‌تر است، اما اگر لیست خرید طولانی‌تری داشته باشند، خرید حضوری در فروشگاه به صرفه‌تر است. این دیدگاه‌ها به المارت کمک کرد روش‌هایی را برای کاهش انتشار کربن شناسایی کند.

۴- مشارکت‌های نوآورانه شکل دهید. مسائل مربوط به پایداری گسترده و پیچیده هستند و مدیریت آن به تنهایی فراتر از ظرفیت هر شرکتی

انتقال تنها دلفین برج میلاد به کیش

